

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора економічних наук, професора,
старшого наукового співробітника науково-дослідної лабораторії OSINT-досліджень
та безпекової аналітики Львівського державного університету внутрішніх справ

Міністерства внутрішніх справ України

ФРАНЧУКА Василя Івановича

на дисертаційну роботу Алексієнка Олега Івановича

на тему: «Управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі в
умовах кризи», подану до разової спеціалізованої вченої ради

Хмельницького національного університету Міністерства освіти і науки України на
здобуття ступеня доктора філософії

з галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Актуальність теми дослідження та її зв'язок з напрямками науково-дослідних робіт

У сучасних умовах функціонування національної економіки України, що характеризуються тривалим впливом воєнного стану, макроекономічною нестабільністю, енергетичними загрозами, демографічними втратами та порушенням ресурсного забезпечення, особливої актуальності набувають питання стратегічного розвитку підприємств реального сектору економіки. Однією з галузей, яка має ключове значення для відновлення економічного потенціалу держави, є будівельна галузь, оскільки саме вона забезпечує матеріальну основу відбудови виробничої, соціальної, житлової та інфраструктурної сфер. Водночас будівельні підприємства функціонують в умовах високого рівня ризику, обмеженості фінансових ресурсів, зростання вартості будівельних матеріалів, дефіциту кадрів і нестабільності інвестиційної активності, що потребує перегляду традиційних підходів до управління їх розвитком.

Актуальність обраної теми посилюється тим, що в умовах кризових явищ управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі не може обмежуватися лише поточним реагуванням на зовнішні виклики. Необхідним стає формування цілісного управлінського інструментарію, здатного забезпечити оцінювання стратегічної стійкості підприємства, визначення можливих напрямів розвитку, адаптацію до змін середовища та обґрунтування управлінських рішень у ситуаціях невизначеності. Саме тому дослідження, спрямоване на розроблення теоретико-методичних і прикладних засад управління стратегічним розвитком будівельних підприємств в умовах кризи, є своєчасним і таким, що відповідає сучасним потребам економічної науки та практики менеджменту.

Особливого значення проблема набуває з огляду на специфіку діяльності підприємств будівельної галузі, для яких характерними є висока капіталоемність, тривалі операційні та фінансові цикли, значна залежність від інвестиційної

активності, ресурсного забезпечення, державного регулювання та стану суміжних галузей. У кризових умовах такі особливості підвищують вразливість будівельних підприємств до зовнішніх шоків, однак водночас формують потребу у створенні дієвих моделей стратегічного розвитку, орієнтованих на підтримання стійкості, гнучкості та здатності до трансформації.

Дисертаційне дослідження Алексієнка О. І. спрямоване на вирішення важливого наукового завдання, що полягає у розробленні теоретичних, науково-методичних і практичних основ управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі в умовах кризи. У межах роботи конкретизовано поняття, природу та види розвитку підприємства, уточнено зміст стратегічного розвитку, обґрунтовано особливості діяльності будівельних підприємств у кризових умовах, розроблено науково-методичний підхід до оцінювання стратегічної стійкості, удосконалено механізм управління стратегічним розвитком та запропоновано модель вибору його напрямів. Такий комплексний підхід дозволяє поєднати теоретичні положення стратегічного менеджменту з практичними потребами підприємств будівельної галузі.

Дисертацію виконано відповідно до планів наукових досліджень Хмельницького національного університету в межах науково-дослідної теми «Формування стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства» (номер державної реєстрації 0125U003350), у межах якої автором розроблено та апробовано науково-методичний підхід до оцінювання стратегічної стійкості підприємства. Це підтверджує зв'язок роботи з актуальними напрямками науково-дослідної діяльності закладу вищої освіти та її відповідність сучасним пріоритетам розвитку економічної науки у сфері стратегічного управління, економічної безпеки та антикризового розвитку підприємств.

Отримані результати мають наукове і практичне значення для вдосконалення управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі, зокрема в умовах війни, післявоєнного відновлення та нестабільності зовнішнього середовища. Запропоновані теоретико-методичні положення можуть бути використані для підвищення якості стратегічних управлінських рішень, оцінювання рівня стратегічної стійкості підприємств, вибору оптимальних напрямів розвитку та формування адаптивних механізмів управління. У цілому тема дисертаційного дослідження є актуальною, науково обґрунтованою, має виражене прикладне спрямування та відповідає сучасним викликам управління підприємствами будівельної галузі в умовах кризи.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації

Наукові положення, висновки та рекомендації, викладені у дисертаційній роботі Алексієнка О. І., відзначаються належним рівнем наукової обґрунтованості, внутрішньою логікою та методичною узгодженістю. Це зумовлено послідовним поєднанням положень теорії розвитку підприємства, стратегічного управління,

стратегічної стійкості, управління змінами та антикризового менеджменту під час дослідження процесів стратегічного розвитку підприємств будівельної галузі в умовах кризи.

Дисертаційне дослідження базується на критичному осмисленні наявних теоретико-методичних підходів до управління розвитком підприємств, стратегічного менеджменту, стратегічного позиціонування та забезпечення стійкості суб'єктів господарювання в умовах нестабільного середовища. У межах роботи автором використано широкий методичний інструментарій, зокрема графічний метод, структурний аналіз, табличний метод, формалізацію, контекстуальний підхід, феноменологічний і монографічний аналіз, узагальнення, положення теорії множин, матричний метод, метод експертного оцінювання та метод системно-структурного моделювання. Застосування зазначених методів забезпечило комплексне розкриття природи стратегічного розвитку підприємства, обґрунтування його напрямів, оцінювання стратегічної стійкості та формування моделі вибору стратегічних альтернатив у кризових умовах.

Належний рівень достовірності отриманих результатів підтверджується логічною послідовністю дослідження, використанням достатньої інформаційно-аналітичної бази, опрацюванням тенденцій функціонування будівельної галузі України та апробацією запропонованої моделі на підприємствах будівельної галузі Хмельницької області. Результати апробації засвідчують можливість практичного використання розробленого інструментарію для обґрунтування вибору напрямів стратегічного розвитку підприємств залежно від комбінації факторів середовища їх функціонування. Поєднання експертних оцінок із формалізованими розрахунками підвищує прикладну цінність запропонованих підходів і сприяє обґрунтованості управлінських рішень.

Наукова новизна дисертації підтверджується удосконаленням механізму управління стратегічним розвитком підприємства будівельної галузі в умовах кризи, моделі вибору напрямів стратегічного розвитку підприємства, науково-методичного підходу до оцінювання стратегічної стійкості, а також розвитком категорійного апарату стратегічного менеджменту. Запропоновані положення мають теоретичне значення для поглиблення наукових уявлень про стратегічний розвиток підприємств, а також прикладне значення для підвищення адаптивності, стійкості та результативності управління будівельними підприємствами в умовах кризи.

Бібліографічна база дослідження є достатньою для розкриття обраної теми та охоплює наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з питань стратегічного управління, розвитку підприємств, управління змінами, стратегічної стійкості, антикризового менеджменту, функціонування будівельної галузі та оцінювання впливу кризових явищ на діяльність суб'єктів господарювання. Це забезпечує належне теоретичне підґрунтя дисертаційної роботи, дозволяє автору здійснити міждисциплінарне осмислення проблеми та сформулювати обґрунтовані науково-методичні рекомендації.

Таким чином, сформульовані у дисертації Алексієнка О. І. наукові положення,

висновки та рекомендації мають достатній ступінь обґрунтованості й достовірності. Вони підтверджуються використанням комплексу загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, логікою побудови роботи, результатами аналітичного опрацювання матеріалів, апробацією запропонованої моделі та публікаціями автора за темою дисертації.

Зміст дисертаційної роботи

Дисертаційна робота Алексієнка О. І. складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг наукової роботи становить 261 сторінку, з яких 193 сторінки займає основний текст. Робота містить 31 таблицю та 39 рисунків, з яких 10 охоплюють повні сторінки. Анотацію викладено на 16 сторінках, перелік умовних позначень – на 1 сторінці. Список використаних джерел складається із 216 позицій і розміщений на 22 сторінках. У шести додатках, розміщених на 19 сторінках, подано допоміжні матеріали, розрахункові таблиці, результати апробації та документи, що підтверджують практичне значення отриманих наукових результатів.

Дисертація має логічно вибудовану структуру, яка відповідає поставленій меті та завданням дослідження. Матеріал викладено послідовно, у науковому стилі, з дотриманням вимог до кваліфікаційних наукових праць і принципів академічної доброчесності. Кожен розділ пов'язаний із загальною концепцією роботи та відображає поступовий перехід від теоретичного обґрунтування проблеми до розроблення методичних положень і практично орієнтованого інструментарію управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі в умовах кризи.

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми, визначено мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, розкрито методологічну основу роботи, наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів. Також наведено відомості щодо зв'язку дисертації з науково-дослідною темою, апробації результатів, публікацій автора, особистого внеску здобувача та структури роботи.

У першому розділі «Теоретичні засади управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі в умовах кризи» досліджено поняття, природу та види розвитку підприємств, уточнено зміст стратегічного розвитку підприємства, визначено його характерні ознаки, стейкхолдерів, ресурси та можливі напрями реалізації. Окрему увагу приділено теоретичному й емпіричному базису управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі в Україні в умовах кризи. У розділі обґрунтовано, що стратегічний розвиток підприємства має керований, цілеспрямований, комплексний, довгостроковий і сценарний характер, а також потребує врахування впливу зовнішніх викликів, внутрішніх невідповідностей і можливого спротиву персоналу.

У другому розділі «Діагностика передумов та обмежень стратегічного розвитку підприємств будівельної галузі в умовах кризи» проаналізовано середовище функціонування підприємств будівельної галузі, визначено передумови їх стратегічного розвитку в кризових умовах, досліджено стан і тенденції розвитку

галузі. Значну увагу приділено впливу макроекономічної нестабільності, безпекових, енергетичних, соціально-кадрових та інституційно-правових чинників на діяльність будівельних підприємств. У розділі розроблено науково-методичний підхід до оцінювання стратегічної стійкості підприємств будівельної галузі, який базується на використанні системи показників за фінансовою, операційною, ринковою, інноваційно-технологічною, кадровою та управлінською складовими.

У третьому розділі «Інструментарій управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі в умовах кризи» розроблено механізм управління стратегічним розвитком підприємства будівельної галузі в умовах кризи, а також запропоновано модель вибору напрямів стратегічного розвитку підприємства. Механізм ґрунтується на інтеграції взаємопов'язаних підсистем, що забезпечують розроблення, реалізацію та коригування стратегічних рішень з урахуванням стратегічної узгодженості, адаптивності, системності, гнучкості та ресурсної збалансованості. Запропонована модель вибору напрямів стратегічного розвитку передбачає оцінювання ефективності альтернативних стратегій з урахуванням поточних і перспективних умов функціонування підприємства та дозволяє формалізувати процес прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності й ризику.

Висновки дисертаційної роботи узагальнюють основні результати проведеного дослідження, логічно випливають зі змісту розділів і підтверджують досягнення поставленої мети. Практична значущість дисертації підтверджується апробацією запропонованих положень, використанням результатів на підприємствах будівельної галузі та впровадженням теоретичних узагальнень, наукових розробок і методичних рекомендацій в освітній процес під час викладання дисципліни «Стратегічний менеджмент». Загалом структура роботи є цілісною, зміст розділів відповідає предмету дослідження, а отримані результати мають наукову й прикладну цінність для розвитку теорії та практики стратегічного управління підприємствами будівельної галузі в умовах кризи.

Наукова новизна отриманих результатів

Наукові положення дисертаційної роботи Алексієнка О. І. сформульовані самостійно та відображають його особистий внесок у розвиток теоретико-методичних і прикладних засад управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі в умовах кризи. Аналіз змісту дисертації та публікацій здобувача підтверджує наявність елементів наукової новизни, які викладено послідовно, логічно та системно, а також мають належне теоретичне обґрунтування і практичну спрямованість.

Найбільш суттєві елементи наукової новизни дисертації полягають у тому, що удосконалено механізм управління стратегічним розвитком підприємства будівельної галузі в умовах кризи, який, на відміну від існуючих підходів, базується на поєднанні взаємопов'язаних підсистем, зокрема фінансової, операційної, ринкової, інноваційно-технологічної, кадрової та управлінської. Такий механізм забезпечує формування,

реалізацію та коригування стратегічних рішень на рівні підприємства, враховує вплив кризових чинників різної природи походження та створює підґрунтя для підтримання стратегічної стійкості будівельних підприємств.

Удосконалено модель вибору напрямів стратегічного розвитку підприємства в умовах кризи, яка ґрунтується на використанні трьох стратегій розвитку підприємства: орієнтації на зовнішнє розширення, поєднання зовнішнього та внутрішнього розширення, а також орієнтації на внутрішнє розширення. На відміну від наявних підходів, запропонована модель передбачає розрахунок імовірності максимуму фінансового результату та зростання обсягу капіталу підприємства у визначених умовах, що дає змогу підвищити обґрунтованість управлінських рішень щодо вибору оптимального напрямку стратегічного розвитку в умовах невизначеності та ризику.

Удосконалено науково-методичний підхід до оцінювання стратегічної стійкості підприємства, який базується на врахуванні шести системних складових: фінансової, операційної, ринкової, інноваційно-технологічної, кадрової та управлінської. Особливістю запропонованого підходу є розрахунок інтегрального показника стратегічної стійкості підприємства на основі оцінювання системи управління ризиками та внутрішнього контролю, стратегічного управління, організаційної гнучкості й оперативності управління. Це дозволяє визначати рівень адаптивності підприємства до кризових умов функціонування та формувати більш обґрунтовані стратегічні управлінські рішення.

У дисертації набув подальшого розвитку науково-методичний підхід до розуміння розвитку підприємства шляхом візуалізації його перебігу у просторі за осями часу, рівня компетенцій підприємства та його якісних характеристик. На основі такої візуалізації автором сформовано сукупність формальних сценаріїв розвитку підприємства, надано їх характеристику, узагальнено контексти розвитку підприємства та виокремлено новий контекст розвитку як відповідь на виклики зовнішнього середовища. Зазначене розширює можливості комплексного врахування особливостей розвитку підприємства під час стратегічного планування та прийняття управлінських рішень.

Набуло подальшого розвитку розуміння стратегічного розвитку підприємства через поєднання положень теорії розвитку підприємства та стратегічного управління. Автором узагальнено характерні риси стратегічного розвитку, визначено склад його стейкхолдерів, розкрито їхні інтереси, встановлено склад ресурсів стратегічного розвитку підприємства та обґрунтовано можливі напрями його спрямованості. Це дало змогу поглибити категорійний апарат стратегічного менеджменту та сформувати теоретичну основу для подальшого розроблення інструментарію управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі.

Окремої уваги заслуговує розвиток категорійного апарату стратегічного менеджменту щодо сутності поняття «стратегічна стійкість». У роботі ця категорія розглядається як інтегральна характеристика підприємства, що відображає його динамічну здатність забезпечувати досягнення стратегічних цілей, підтримувати

конкурентні переваги, фінансову стабільність, системну цілісність та адаптивність до змін зовнішнього середовища. Такий підхід має важливе значення для поглиблення теоретичних засад управління підприємствами в умовах кризи та формування практичних рекомендацій щодо їх стратегічного розвитку.

Загалом наукова новизна дисертаційної роботи Алексієнка О. І. є достатньо аргументованою, відповідає меті та завданням дослідження, характеризується логічним зв'язком між теоретичними положеннями, методичними розробками та прикладними рекомендаціями. Запропоновані здобувачем наукові положення розширюють наукові уявлення про управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі в умовах кризи та можуть бути використані у практиці стратегічного менеджменту, антикризового управління і забезпечення стратегічної стійкості підприємств.

Теоретичне і практичне значення результатів дисертації

Викладені у дисертації наукові положення є основою для подальших досліджень у сфері стратегічного управління підприємствами будівельної галузі в умовах кризи, невизначеності та трансформаційних змін. Вони сприяють поглибленню розуміння природи стратегічного розвитку підприємства, його зв'язку зі стратегічною стійкістю, ресурсним забезпеченням, адаптивністю, організаційною гнучкістю та здатністю підприємства до реалізації керованих змін у складному зовнішньому середовищі. Запропоновані автором підходи дають змогу формувати управлінські рішення з урахуванням кризових явищ, ризиків, обмежень діяльності будівельних підприємств та необхідності вибору оптимальних напрямів їх подальшого розвитку.

Значущими з теоретичної й прикладної точки зору є результати дослідження, зокрема: конкретизовано поняття, природу та види розвитку підприємства; уточнено зміст стратегічного розвитку підприємства, його характерні риси, стейкхолдерів, ресурси та можливі напрями спрямованості; удосконалено категорійний апарат стратегічного менеджменту щодо сутності поняття «стратегічна стійкість»; розроблено науково-методичний підхід до оцінювання стратегічної стійкості підприємств будівельної галузі, який базується на шести системних складових: фінансовій, операційній, ринковій, інноваційно-технологічній, кадровій та управлінській; удосконалено механізм управління стратегічним розвитком підприємства будівельної галузі в умовах кризи; запропоновано модель вибору напрямів стратегічного розвитку підприємства, яка враховує зовнішню, внутрішню та комбіновану орієнтацію розвитку, а також дає змогу обґрунтовувати управлінські рішення в умовах невизначеності та ризику.

Практична цінність дисертації полягає у можливості використання сформованих теоретичних висновків, науково-методичних положень і практичних рекомендацій у процесі управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі. Особливе значення мають запропоновані автором методичні підходи до оцінювання стратегічної стійкості, визначення рівня адаптивності підприємства до

кризових умов функціонування, обґрунтування стратегічних альтернатив та вибору доцільних напрямів розвитку. Це забезпечує прикладну спрямованість отриманих результатів і підтверджує їх корисність для підвищення якості стратегічних управлінських рішень на підприємствах будівельної галузі.

Науково-практичні результати дисертації були впроваджені у практичну діяльність ТДВ «Хмельницькзалізобетон» (довідка про впровадження від № 01-03/220 від 13.06.2025 р.), ТОВ «Каскад-Будінвест» (довідка про впровадження № 30/03-1 від 30.03.2026 р.), ТОВ «Будівельний альянс груп» (довідка про впровадження № 194 від 03.04.2026 р.). Теоретичні узагальнення, наукові розробки та методичні рекомендації автора також використовуються в освітньому процесі Хмельницького національного університету під час викладання дисципліни «Стратегічний менеджмент» (довідка про впровадження № 122/22 від 06.04.2026 р.).

Повнота викладення наукових і практичних результатів дисертації в опублікованих роботах

За результатами дисертаційного дослідження Алексієнка О. І. опубліковано 10 наукових праць загальним обсягом 5,41 ум. друк. арк., з яких 6 статей – у наукових фахових виданнях України, а також 4 публікації – у матеріалах науково-практичних конференцій. Опубліковані праці повною мірою відображають основні положення, наукову новизну та практичні результати дисертаційного дослідження, зокрема питання стратегічного розвитку підприємств будівельної галузі в умовах кризи, формальних сценаріїв розвитку підприємства, напрямів і ресурсів стратегічного розвитку, оцінювання стратегічної стійкості та формування моделі вибору напрямів стратегічного розвитку.

Аналіз публікацій здобувача дозволяє зробити висновок про належну апробацію результатів дисертаційної роботи у фаховому науковому середовищі. Тематика опублікованих праць узгоджується зі структурою дисертації, її метою, завданнями та основними науковими результатами.

Кількість, зміст і рівень наукових публікацій Алексієнка О. І. є достатніми для підтвердження наукової зрілості здобувача, належного рівня апробації результатів дослідження та відповідають вимогам до здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Відповідність тексту дисертації вимогам академічної доброчесності

Ознайомлення зі змістом дисертаційної роботи Алексієнка О. І. на тему «Управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі в умовах кризи», а також із науковими публікаціями здобувача за темою дослідження дає підстави стверджувати, що у роботі відсутні ознаки порушення вимог академічної доброчесності. Дисертація виконана на належному науковому рівні, має логічну структуру, містить коректні посилання на використані джерела інформації та відображає дотримання автором принципів наукової етики, об'єктивності й добросовісності у проведенні дослідження.

У тексті дисертації належним чином виокремлено результати власних наукових пошуків здобувача, зокрема теоретико-методичні положення та практичні рекомендації щодо управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі в умовах кризи. Використані положення інших авторів супроводжуються відповідними бібліографічними посиланнями, що свідчить про дотримання вимог законодавства у сфері авторського права і суміжних прав. Подані у роботі наукові результати є аргументованими, послідовно викладеними та узгодженими з метою, завданнями, об'єктом і предметом дослідження.

Наукові публікації здобувача підтверджують апробацію основних положень дисертації та відображають особистий внесок автора у розроблення проблематики стратегічного розвитку підприємств будівельної галузі в умовах кризи. Виклад матеріалу у дисертаційній роботі є самостійним, а використання наукових джерел має коректний характер. Отже, дисертаційна робота Алексієнка О. І. відповідає вимогам академічної доброчесності, принципам наукової етики та чинним нормам щодо оформлення кваліфікаційних наукових праць.

Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи

Оцінюючи в цілому позитивно наукові результати дисертаційного дослідження Алексієнка О. І. та їх практичну значущість, доцільно водночас звернути увагу на окремі положення, які можуть стати підґрунтям для подальшої наукової дискусії та розвитку заявленої проблематики.

1. У дисертаційній роботі запропоновано формальні сценарії розвитку підприємства, що є цікавим елементом теоретико-методичного інструментарію дослідження. Водночас потребує додаткового пояснення практична доцільність їх використання в реальній управлінській діяльності підприємства. Зокрема, доцільно було б конкретизувати, яким чином такі сценарії можуть бути застосовані керівниками під час стратегічного планування, оцінювання альтернатив розвитку або прийняття управлінських рішень в умовах кризи.

2. Визначення стейкхолдерів стратегічного розвитку підприємства є важливим і корисним результатом дослідження, оскільки дозволяє систематизувати коло суб'єктів, зацікавлених у розвитку підприємства. Разом з тим у роботі доцільно було б ширше розкрити можливі конфлікти інтересів між окремими групами стейкхолдерів, зокрема власниками, менеджментом, працівниками, інвесторами, партнерами та державними інституціями. Таке уточнення посилило б практичну значущість запропонованого підходу та дозволило б краще враховувати вплив різноспрямованих інтересів на вибір стратегічних рішень.

3. У підпункті 2.1 дисертації значну увагу приділено аналізу зовнішнього середовища функціонування підприємств будівельної галузі, що є цілком виправданим з огляду на кризові умови їх діяльності. Водночас внутрішні передумови стратегічного розвитку підприємств, зокрема організаційний потенціал, управлінська спроможність, кадрові ресурси, інноваційна готовність та фінансова гнучкість, розкриті менш детально. Їх більш повне представлення дозволило б глибше охарактеризувати не лише зовнішні

обмеження, а й внутрішні можливості підприємств щодо забезпечення стратегічного розвитку.

4. Запропонований у роботі підхід до оцінювання стратегічної стійкості підприємств будівельної галузі охоплює шість складових: фінансову, операційну, ринкову, інноваційно-технологічну, кадрову та управлінську. Така структура загалом виглядає логічною та комплексною, однак потребує додаткового пояснення логіка вибору саме такого складу складових. Доцільно було б детальніше обґрунтувати, чому саме ці компоненти визначено як ключові для оцінювання стратегічної стійкості, а також показати їх взаємозв'язок із особливостями функціонування підприємств будівельної галузі в умовах кризи.

5. У підпункті 3.2 дисертації модель вибору напрямів стратегічного розвитку підприємства в умовах кризи базується на використанні експертного підходу, що є поширеним інструментом у стратегічному менеджменті за умов невизначеності. Водночас застосування експертних оцінок може зумовлювати певну суб'єктивність отриманих результатів, особливо у разі обмеженої кількості експертів або відмінностей у їх професійному досвіді. У зв'язку з цим доцільно було б додатково аргументувати механізм забезпечення об'єктивності, узгодженості та надійності експертних оцінок, використаних у запропонованій моделі.

Зазначені зауваження мають рекомендаційний і дискусійний характер та не знижують загальної високої оцінки дисертаційної роботи. Навпаки, вони підкреслюють актуальність, складність і багатовимірність обраної теми та можуть слугувати основою для подальших наукових досліджень у сфері управління стратегічним розвитком.

Загальний висновок

Дисертаційна робота Алексієнка О. І. на тему «Управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі в умовах кризи» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, яке характеризується актуальністю, науковою новизною, логічною структурою та практичною спрямованістю. У роботі комплексно розкрито теоретико-методичні та прикладні засади управління стратегічним розвитком підприємств будівельної галузі в умовах кризи, досягнуто поставленої мети, вирішено визначені завдання, сформульовано обґрунтовані висновки та практичні рекомендації.

Основні наукові результати дисертації є належним чином аргументованими, мають логічний зв'язок із поставленими завданнями дослідження та відображають особистий внесок здобувача у розвиток теоретичних і методичних положень стратегічного менеджменту. Запропоновані автором підходи до оцінювання стратегічної стійкості підприємства, удосконалення механізму управління стратегічним розвитком та вибору напрямів стратегічного розвитку підприємств будівельної галузі мають практичну значущість і можуть бути використані у діяльності суб'єктів господарювання в умовах кризових явищ, невизначеності та післявоєнного відновлення економіки.

Результати дослідження належним чином апробовані, відображені у наукових

публікаціях автора та характеризуються достатнім рівнем теоретичного узагальнення і прикладної спрямованості. Зміст дисертаційної роботи свідчить про здатність здобувача самостійно проводити наукові дослідження, формулювати науково обґрунтовані положення, розробляти методичні підходи та пропонувати практичні рекомендації щодо вирішення актуальних управлінських проблем.

Представлена дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (зі змінами) та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (зі змінами).

За змістом, структурою, рівнем теоретичного обґрунтування, методичного опрацювання та практичного спрямування дисертаційна робота Алексієнка О. І. повністю відповідає спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Офіційний опонент:

доктор економічних наук, професор,
старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії OSINT-досліджень та безпекової аналітики Львівського державного університету внутрішніх справ

Василь ФРАНЧУК

В.Вопелевск

Н.Я.Рудий

2026.